Lietas Nr. A420376913
Lietas arhīva Nr. AA43-0605-15/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015.gada 24.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S.Kanenberga,
tiesneses Dz.Amerika un I.Meldere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Rīgas domes Sociālais dienests piešķirtu /pers. A/ pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai par 2013.gada janvāri, dzīvokļa pabalstu par 2013.gada janvāri un trūcīgas ģimenes (personas) statusu uz laiku no 2013.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.janvārim, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 12.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas Sociālā dienesta (turpmāk arī – Dienests) Ziemeļu rajona nodaļas teritoriālajā centrā ,,Vidzeme" 2013.gada 30.janvārī saņemti /pers. A/ iesniegumi, kuros lūgts piešķirt pabalstu garantētā minimālā ienākumu (turpmāk – GMI) līmeņa nodrošināšanai, dzīvokļa pabalstu un trūcīgas personas statusu.

Ar Dienesta 2013.gada 28.februāra lēmumu Nr.RSD-13-1762-ap (turpmāk – Sākotnējais lēmums) nolemts: 1) atteikt piešķirt dzīvokļa pabalstu par paaugstināto īres maksu Ls 175 apmērā par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 30.aprīlim; 2) piešķirt dzīvokļa pabalstu Ls 87,46 mēnesī par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 30.aprīlim; 3) piešķirt GMI pabalstu Ls 40 mēnesī par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 30.aprīlim; 4) piešķirt trūcīgas personas statusu un izsniegt statusu apliecinošu izziņu Nr.RSD13-11283 laika periodam no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 30.aprīlim.

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, /pers. A/ to apstrīdēja, lūdzot pārskatīt Sākotnējo lēmumu un piešķirt trūcīgas personas statusu no 2013.gada 1.janvāra.

[2] Ar Rīgas domes Labklājības departamenta (turpmāk arī – Departaments) 2013.gada 23.aprīļa lēmumu Nr.DL-13-256-ap (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2013.gada 24.maijā saņemts /pers. A/ (turpmāk – pieteicējs) pieteikums, kurā lūgts izdot lēmumu par trūcīgas personas statusa un GMI pabalsta, kā arī dzīvokļa pabalsta piešķiršanu no 2013.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.janvārim.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemts Departamenta (turpmāk arī – atbildētājs) paskaidrojums, kurā norādīts, ka pieteikumu neatzīst un uzskata to par noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

Papildus paskaidrojumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Pieteicējam piešķirtais dzīvokļa pabalsts par 2013.gada februāri, martu un aprīli ir aprēķināts saskaņā ar Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošo noteikumu Nr.202 „Par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu vai maznodrošinātu un sociālajiem pabalstiem Rīgas pilsētas pašvaldībā" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.202) 39., 44. un 49.punktu un minēto noteikumu Pielikuma „Dzīvokļa pabalsta aprēķināšanai izmantojamie normatīvie izdevumi" 1.1. un 1.5.apakšpunktu un ir tiesiski pamatots.

Pieteicējs dzīvojamās telpas īres līgumu par dzīvokli /adrese/, noslēdza ar savu māsu /pers. B/, ar kuru ir otrajā radniecības pakāpē, tādējādi Departamentam nebija tiesību iekļaut dzīvokļa pabalsta aprēķinā īres līgumā noteikto īres maksu Ls 175.

[4.2] Ar Sākotnējo lēmumu pieteicējam tika piešķirts dzīvokļa pabalsts no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 30.aprīlim - Ls 87,45 mēnesī. Dzīvoklis /adrese/, par kuru pieteicējam piešķirts dzīvokļa pabalsts, ir trīsistabu, un tajā pieteicējs dzīvo viens pats. Pieteicējam tika atteikts samaksāt par dzīvokļa īres maksu Ls 175 mēnesī, jo līgumu viņš noslēdza ar savu māsu par viņai piederošo īpašumu.

Rīgas pilsētas pašvaldība, lai novērstu krāpšanas gadījumus, ar Saistošiem noteikumiem Nr.202 (pielikuma

1.5.apakšpunkts) noteica, ka īres maksa netiek ņemta vērā, aprēķinot dzīvokļa pabalstu, ja īres līgums noslēgts ar radinieku līdz otrajai radniecības pakāpei un laulāto.

2013.gada 30.janvārī aizpildītajā iztikas līdzekļu deklarācijā pieteicējs norādīja, ka dzīvo viens pats (līdz tam - kopā ar māsas dēlu un viņa sievu). Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, mainoties ģimenes sastāvam, Departamentam, pirms lemt jautājumu par sociālās palīdzības piešķiršanu, bija jāveic dzīvokļa /adrese/ apsekošana. Notika vairāki apsekošanas mēģinājumi, un tikai 2013.gada 11.februārī sociālie darbinieki varēja konstatēt, ka pieteicējs dzīvo viens pats. Turklāt dzīvojamās telpas īres līgumu pieteicējs uzrādīja 2013.gada 6.februārī.

[4.3] Departaments precizē, ka Sākotnējā lēmumā dzīvokļa pabalsta pozīcijā ar nosaukumu „par dzīvojamās telpas īri - Ls 8,86" ir norādīta maksa par dzīvokļa apsaimniekošanu.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 12.decembra spriedumu pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Lietā izšķirams jautājums par to, vai Departamentam ir pamats pieņemt lēmumu par trūcīgas ģimenes (personas) statusa noteikšanu pieteicējam par laiku no 2013.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.janvārim un par pabalsta GMI līmeņa nodrošināšanai par 2013.gada janvāri, kā arī dzīvokļa pabalsta par 2013.gada janvāri piešķiršanu pieteicējam.

[5.2] Lai pretendētu uz valsts vai pašvaldību sociāla rakstura pabalstiem, personai ir jāatbilst konkrētiem normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, jo sociālais pabalsts, tai skaitā ar dzīvokli saistītais pabalsts, nav labdarības pasākums. Valsts vai pašvaldība attiecīgos pabalstus var izsniegt tikai noteiktās robežās, kādas pieļauj budžeta iespējas, līdz ar to gan tā apmērs, gan personu, kas ir tiesīgas šādu pabalstu saņemt, loks ir stingri ierobežots.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 32.pantā ir noteikts, ka sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu krīzes situācijā nonākušām trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm (personām), lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

Tādējādi, lai palīdzība tiktu sniegta, ir jāizpildās vairākiem nosacījumiem, proti, pirmkārt, ir jābūt krīzes situācijai, kurā nonākusi attiecīgā ģimene vai persona, otrkārt, ģimenei vai personai ir jābūt atzītai par trūcīgu vai maznodrošinātu (atbilstoši Ministru kabineta vai pašvaldības noteiktajām ienākumu uz vienu personu vai ģimeni normām), treškārt, ir jākonstatē, ka sociālā palīdzība ir nepieciešama personu pamatvajadzību apmierināšanai.

Saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 34.panta pirmo daļu pašvaldības sociālais dienests pēc personas un tās ģimenes locekļu ienākumu un citu materiālo resursu izvērtēšanas lemj par sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu personai, kas pabalstu pieprasījusi. Pašvaldības sociālajam dienestam, lemjot par palīdzības piešķiršanu, ir jāņem vērā minētā likuma 32.pantā noteiktie priekšnosacījumi.

Atbilstoši minētā likuma 35.panta pirmajai daļai pašvaldība no pamatbudžeta izmaksā pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai un dzīvokļa pabalstu. Pašvaldība, neizvērtējot personas (ģimenes) ienākumus, var piešķirt personai (ģimenei) vienreizēju pabalstu ārkārtas situācijā, ja stihiskas nelaimes vai iepriekš neparedzamu apstākļu dēļ tā nespēj apmierināt savas pamatvajadzības (minētā panta otrā daļa), kā arī, ja ir apmierināts pamatots pašvaldības iedzīvotāju pieprasījums pēc pabalsta garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai un dzīvokļa pabalsta, pašvaldība, izvērtējot ģimenes (personas) ienākumus, ir tiesīga no pašvaldības pamatbudžeta izmaksāt arī citus pabalstus ģimenes (personas) pamatvajadzību apmierināšanai (35.panta trešā daļa).

Tas nozīmē, ka tikai pabalsts GMI līmeņa nodrošināšanai faktiski ir obligāta rakstura pabalsts. Tomēr, lai to piešķirtu, personas ienākumiem ir jābūt zem noteiktā līmeņa. Savukārt citi pabalsti ir piešķirami tikai tad, ja ir tāda iespēja, proti, citu personu pamatvajadzības ir apmierinātas (35.panta trešā daļa) vai ir ārkārtas situācija, ja stihiskas nelaimes vai iepriekš neparedzamu apstākļu dēļ persona nespēj apmierināt savas pamatvajadzības.

[5.3] Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumu Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu" (turpmāk - Noteikumi Nr.299) 8.punktā noteikts, ka pašvaldības sociālais dienests ne vēlāk kā mēneša laikā pēc šo noteikumu 3.punktā minētā iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par ģimenes (personas) atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam.

Noteikumu Nr.299 9.punkts (otrais teikums) noteic, ka ģimene (persona) tiek atzīta par trūcīgu sākot ar to mēnesi, kurā pieņemts lēmums par trūcīgas personas statusa piešķiršanu.

No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka pieteicējs vērsās ar iesniegumu par trūcīgas personas statusa piešķiršanu 2013.gada 30.janvārī un ar Dienesta 2013.gada 28.februāra lēmumu pieteicējam piešķirts trūcīgas personas statuss uz laiku no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 30.aprīlim.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka lēmums par pieteicēja atbilstību trūcīgas personas statusam pieņemts mēneša laikā no pieteicēja iesnieguma saņemšanas dienas un statuss noteikts no tā mēneša, kurā pieņemts lēmums.

[5.4] Ministru kabineta 2009.gada 17.jūnija noteikumu Nr.550 „Kārtība, kādā aprēķināms, piešķirams, izmaksājams pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai un slēdzama vienošanās par līdzdarbību" (turpmāk – Noteikumi Nr.550) 7.punkts noteic, ka pabalstu piešķir no tā mēneša, kurā noteikta atbilstība trūcīgas personas statusam.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējam trūcīgas personas statuss un GMI pabalsts piešķirts 2013.gada 28.februārī par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 30.aprīlim.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka pieteicējam GMI pabalsts piešķirts atbilstoši tiesību normā noteiktajam.

[5.5] Saistošo noteikumu Nr.202 49.punkts noteic, ka dzīvokļa pabalsta apmērs tiek aprēķināts kā starpība starp klienta kopējo šo saistošo noteikumu 44.punktā noteikto garantētā minimālā ienākumu līmeņa summas apmēru, normatīvo izdevumu summu (nepārsniedzot šo saistošo noteikumu pielikumā noteiktos normatīvus dzīvokļa pabalsta aprēķināšanai)

un klienta kopējiem ienākumiem.

Saistošo noteikumu Nr.202 44.punkts noteic, ka GMI līmeņa apmērs personai darbspējas vecumā ir Ls 40.

Saistošo noteikumu Nr.202 pielikuma „Dzīvokļa pabalsta aprēķināšanai izmantojamie normatīvie izdevumi" 1.1.apakšpunktā noteikts, ka, aprēķinot dzīvokļa pabalstu, par dzīvojamo telpu īri vai apsaimniekošanas izdevumiem un par apkuri, kas nodrošināta visam namam, izmantojami normatīvie izdevumi no dzīvokļa kopējās platības $32m^2$ vienai personai un 18 m^2 katrai nākamajai personai.

Atbilstoši minēto noteikumu pielikuma 1.5.apakšpunktam, ja dzīvoklis, kura lietošanas izdevumu segšanai tiek pieprasīts dzīvokļa pabalsts, ir klienta atsevišķi dzīvojošu radinieku (līdz otrajai radniecības pakāpei) vai to laulāto īpašumā vai lietošanā un starp klientu un dzīvokļa īpašnieku ir noslēgts īres vai apakšīres līgums, aprēķinot dzīvokļa pabalstu, netiek ņemta vērā līgumā noteiktā īres maksa.

No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka pieteicējam GMI piešķirts Ls 40 apmērā, savukārt dzīvokļa pabalsts piešķirts Ls 87,46 apmērā, neņemot vērā dzīvojamās telpas īres līgumā ar pieteicēja māsu nolīgto īres maksu.

Ņemot vērā, ka dzīvojamās telpas īres līgums par dzīvokli /adrese/ noslēgts starp pieteicēju un pieteicēja māsu /pers. B/, ar kuru pieteicējs ir otrajā radniecības pakāpē, Departamentam nebija pamata iekļaut dzīvokļa pabalsta aprēķinā īres līgumā noteikto īres maksu Ls 175.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka arī šajā daļā Lēmums pieņemts pamatoti un atbilstoši tiesību normās noteiktajam.

[5.6] Ņemot vērā minēto, tiesa nekonstatēja priekšnoteikumus labvēlīga administratīvā akta izdošanai, tādējādi pieteikums ir noraidāms.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 12.decembra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūgts minēto spriedumu atcelt un izdot lēmumu par trūcīgas personas statusa un GMI pabalsta un dzīvokļa pabalsta piešķiršanu no 2013.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.janvārim.

Apelācijas sūdzībai pievienotajos paskaidrojumos norādīts turpmāk minētais.

[6.1] Atbilstoši Noteikumiem Nr.299 netika izvērtēti pieteicēja apsvērumi un Dienesta darbības.

[6.2] Saistībā ar pieteicēja dzīvokļa apsekošanu norādīts, ka pieteicējs 2013.gada 31.janvārī laika posmā no rīta līdz plkst.13.00 bija darbā un no plkst.13.00 līdz plkst.16.00 atradās pieņemšanā Dienestā /adrese/, Rīgā.

[6.3] Līdz 2013.gada 7.februārim pieteicējam nebija zināms par sociālo darbinieku vairākkārtējiem neveiksmīgajiem mēģinājumiem apmeklēt pieteicēja dzīvokli.

2013.gada 7.februārī pieteicējs bija darbā un pieteicējam piezvanīja sociālā darbiniece, kura apmeklēja pieteicēja dzīvesvietu, un paziņoja, ka ir bijusi adresē /adrese/ un tur neviens nav bijis.

Atbildot uz pieteicēja jautājumu, kad sociālā darbiniece pieteicēju varēs atkal apmeklēt, lai pieteicējs varētu būt mājās, sociālā darbiniece atbildēja, ka ne agrāk par pirmdienu - 2013.gada 11.februāri.

[6.4] Saskaņā ar 2013.gada 30.janvāra vienošanos par līdzdarbību Nr.13-982 pieteicējam bija jānodrošina sociālai darbiniecei iespēja apmeklēt pieteicēja dzīvesvietu līdz 2013.gada 10.februārim.

Lai pieteicējs nepārkāptu minēto vienošanos, pieteicējam nācās steidzami apmeklēt Dienestu 2013.gada 7.februārī no plkst.14:00 līdz plkst.16:00, nokļūt uz pieņemšanu pie sociālās darbinieces un noslēgt jaunu – 2013.gada 7.februāra vienošanos par līdzdarbību Nr.13-1318 ar sociālo darbinieci par pieteicēja dzīvesvietas apmeklēšanas termiņa pagarināšanu līdz 2013.gada 12.februārim, jo, ja pieteicējs neievēros kaut vienu vienošanās punktu, Dienests varēja liegt pieteicējam sociālo palīdzību.

[6.5] 2013.gada 30.janvārī pieteicējs vērsās pie Dienesta darbinieces /pers. C/ ar lūgumu operatīvi organizēt pieteicēja dzīvesvietas apmeklēšanu, proti, apmeklēt dzīvesvietu 2013.gada 30. vai 31.janvārī. Pieteicējs arī jautāja, kad sociālā darbiniece dzīvesvietas apmeklēšanu varētu veikt, lai pieteicējs varētu savlaicīgi atprasīties no darba un attiecīgajā brīdī būt mājās. Sociālā darbiniece sniedza atbildi, ka sociālie darbinieki ir tiesīgi apmeklēt personas, kura pretendē uz sociālo palīdzību, dzīvesvietu jebkurā laikā un bez iepriekšēja brīdinājuma.

Tādējādi nebrīdinot pieteicēju par nodomu apmeklēt pieteicēja dzīvesvietu 2013.gada 31.janvārī, sociālā darbiniece pieteicēju viņa dzīvesvietā nesastapa, jo pieteicējs tajā brīdī atradās pieņemšanā Dienestā. Apsekot pieteicēja dzīvesvietu sociālai darbiniecei izdevās tikai 2013.gada 11.februārī, brīdinot pieteicēju par apmeklējumu.

[6.6] Pieteicējs no savas puses izdarīja visu, lai sociālā darbiniece varētu apsekot pieteicēja dzīvesvietu un konstatēt, ka pieteicējs dzīvo viens.

Dienests pienācīgi nenoteica laiku, kad sociālā darbiniece operatīvi varētu apmeklēt pieteicēja dzīvesvietu, Dienests varēja saskaņot ar pieteicēju laiku dzīvokļa apmeklēšanai un dzīvesvietu apmeklēt 2013.gada 30. vai 31.janvārī. Ja dzīvesvieta tiktu apmeklēta minētajā periodā, tad pastāvētu vēl viens pamats trūcīgas personas statusa piešķiršanai pieteicējam no 2013.gada 1.janvāra.

[6.7] No 2013.gada pieteicējs dzīvo viens, un pieteicējam nav ienākumu par pēdējiem trim mēnešiem (2012.gada oktobri - decembri), proti, no mēneša (2013.gada janvāra), kad pieteicējs pieprasīja sociālo palīdzību.

[6.8] Saskaņā ar Noteikumu Nr.299 $10.^1$punktu Dienests varēja pieņemt lēmumu par trūcīgas personas statusa piešķiršanu pieteicējam uz vienu mēnesi, GMI pabalsta un dzīvokļa pabalsta piešķiršanas dienā, proti, tad, kad pieteicējs vērsās pēc sociālās palīdzības – 2013.gada 31.janvārī.

No Noteikumu Nr.550 7.punkta izriet, ka pabalsti tiek noteikti ar to mēnesi, kad tiek piešķirts trūcīgas personas statuss.

Tādējādi Dienesta darbiniece /pers. C/ varēja piešķirt pieteicējam trūcīgas personas statusu, GMI pabalstu un

dzīvokļa pabalstu ar 2013.gada janvāri.

[6.9] Formāli Dienests darbojās likuma ietvaros, taču Dienestam bija likumīga iespēja 2013.gada 31.janvārī pieņemt lēmumu par trūcīgas personas statusa piešķiršanu, kā rezultātā pieteicējs saņemtu GMI pabalstu un dzīvokļa pabalstu par 2013.gada janvāri.

[7] Administratīvajā apgabaltiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā norādīts, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pamatots, un lūgts pieteicēja apelācijas sūdzību noraidīt.

Papildus paskaidrojumā norādīts turpmāk minētais.

[7.1] Tā kā pieteicējs apelācijas sūdzībā norādījis, ka dzīvo viens un viņam nav nekādu ienākumu, izbrīna pieteicēja neadekvātā rīcība attiecīgajā situācijā, proti, tas, ka pieteicējs īrē trīsistabu dzīvokli, kurā dzīvo viens un kuram īres maksa ir Ls 175, un turklāt pieteicējs ilgstoši ir bezdarbnieks.

[7.2] Attiecībā uz pieteicēja apelācijas sūdzībā norādīto, ka Dienests varēja operatīvi pieņemt lēmumu par pabalstu piešķiršanu jau 2013.gada janvārī, norādīts, ka pieteicējs pats nav paskaidrojis, kāpēc viņš Dienestā ar lūgumu par sociālās palīdzības piešķiršanu ir vērsies tikai 2013.gada 30.janvārī.

[7.3] Saistībā ar dzīvokļa apsekošanu /adrese/ norādīts, ka pieteicēja gadījumā, lai atrisinātu jautājumu par sociālo palīdzību, bija nepieciešams, ņemot vērā Saistošo noteikumu Nr.202 25.6.punktu, konstatēt ģimenes sastāvu, jo līdz lietā apskatāmajam periodam attiecīgajā dzīvoklī dzīvoja arī māsas dēls ar sievu un dzīvoklī ir deklarētas vēl citas personas – pieteicēja māte, māsa un viņas dēls.

[7.4] Bez dzīvokļa apsekošanas, pirms pieņemt lēmumu par sociālās palīdzības piešķiršanu, Dienesta darbiniekiem bija jāpārbauda pieteicēja sniegtā informācija, kā arī jāsaņem no pieteicēja nepieciešamie dokumenti. Norādīts, ka dzīvojamās telpas īres līgumu pieteicējs uzrādīja tikai 2013.gada 6.februārī.

[8] Apgabaltiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmajai daļai administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajiem faktiem un motivācijai, to neatkārtojot.

[11] Attiecībā par apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem Administratīvā apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[11.1] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējs 2013.gada 30.janvārī ir vērsies Dienestā ar lūgumiem par pabalsta GMI līmeņa nodrošināšanai piešķiršanu, par dzīvokļa pabalsta un trūcīgas personas statusa piešķiršanu. Pieteicējs nav norādījis, kāpēc viņš nav vērsies iestādē savlaicīgāk (nevis pirmspēdējā janvāra dienā) par attiecīgo pabalstu piešķiršanu.

No 2013.gada 30.janvāra Dienestā aizpildītās iztikas līdzekļu deklarācijas izriet, ka pieteicēja ģimenei ir mainījies ģimenes sastāvs.

Saistošo noteikumu Nr.202 38.punkts noteic, ka atkārtoti klienta dzīves apstākļus, apsekojot klientu dzīvesvietā, sociālā darba speciālists novērtē gadījumos, ja tas nepieciešams lēmuma pieņemšanai, bet ne retāk kā reizi divos gados. Tādējādi sociālā darba speciāliste pamatoti pirms lēmuma pieņemšanas apsekoja pieteicēja dzīves apstākļus viņa dzīvesvietā. Turklāt lietā nav strīda, ka pirmā apsekošana tika veikta jau 2013.gada 31.janvārī, bet pieteicēju dzīvesvietā nevarēja sastapt.

Tādējādi Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka nekorekta ir pieteicēja norāde, ka Dienests operatīvāk varēja piešķirt pieteicējam pieprasīto trūcīgas personas statusu un pabalstus, jo arī pieteicējs pats varēja savlaicīgāk vērsties Dienestā, kā arī operatīvāk sadarboties ar Dienestu, lai trūcīgas personas statuss un dzīvokļa pabalsts, un pabalsts GMI līmeņa nodrošināšanai tiktu piešķirts par 2013.gada janvāri.

[11.2] Pieteicējs apelācijas sūdzībā ir norādījis, ka Dienesta darbiniece /pers. C/ varēja piešķirt pieteicējam trūcīgas personas statusu, GMI pabalstu un dzīvokļa pabalstu ar 2013.gada janvāri, pieņemot lēmumu par trūcīgas personas statusu 2013.gada 31.janvārī. Pieteicējs atsaucas uz Noteikumu Nr.299 2.punktu un $10.^1$punktu.

Noteikumu Nr.299 2.punkts noteic, ka persona atzīstama par trūcīgu, ja tās vidējie ienākumi katram ģimenes loceklim mēnesī pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 90 latu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.299 $10.^1$punktu, ja ģimenes (personas) ienākumi nepārsniedz šo noteikumu 2.punktā minēto summu, bet nav ievēroti citi šo noteikumu nosacījumi, pašvaldības sociālais dienests *var* pieņemt lēmumu par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam uz laiku – viens mēnesis. Šajā gadījumā ģimene (persona) nodrošina visu nosacījumu izpildi viena mēneša laikā no lēmuma pieņemšanas.

Pieteicēja arguments nav pamatots, jo Noteikumu Nr.299 $10.^1$punkts neuzliek pienākumu Departamentam pieņemt lēmumu par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam uz laiku – viens mēnesis. Turklāt lietā ir konstatēti arī [11.1]

punktā norādītie apstākļi.

[12] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesnese s 2013.gada 27.maija lēmumu un Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 22.janvāra lēmumu pieteicējs pilnībā atbrīvots no valsts nodevas par pieteikuma un apelācijas sūdzības iesniegšanu tiesā samaksas.

Administratīvā procesa likuma 126.panta ceturtās daļas pirmais teikums noteic, ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas ar tiesas lēmumu bijis pilnīgi vai daļēji atbrīvots, pieteikuma noraidīšanas gadījumā pieteicējam ir pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Savukārt minētā panta piektā daļa noteic, ka šā panta ceturtajā daļā paredzētais pieteicēja pienākums pieteikuma noraidīšanas gadījumā samaksāt valsts nodevu nav attiecināms uz tiem pieteicējiem, kuri pieteikumu iesnieguši par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (pensijas, pabalsti u.tml.).

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka pieteikums iesniegts par sociālās palīdzības piešķiršanu, pieteicējam nav uzliekams pienākums atmaksāt valsts nodevu valstij.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Rīgas domes Sociālais dienests piešķirtu /pers. A/ pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai par 2013.gada janvāri, dzīvokļa pabalstu par 2013.gada janvāri un trūcīgas ģimenes (personas) statusu uz laiku no 2013.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.janvārim.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente S.Kanenberga

Tiesneses Dz.Amerika

I.Meldere